

Udskriftsdato: lørdag den 20. juni 2026

KEN nr 9020 af 05/03/1979 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse O-42-79 om tilbagebetaling af hjælp - formue anvendt til indfrielse af studiegæld

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 13534-78

Ankestyrelsens principafgørelse O-42-79 om tilbagebetaling af hjælp - formue anvendt til indfrielse af studiegæld

Resume:

Anvendelse af størstedelen af en formue til indfrielse af studiegæld måtte sidestilles med uforsvarlig økonomi.

Ankestyrelsen lagde vægt på, at øjeblikkelig indfrielse af studiegælden ikke var nødvendig, og at ansøger ved at anvende sin formue som sket havde frataget sig muligheden for at klare sig selv i økonomisk henseende.

Kassation:

Principafgørelsen er afløst af en nyere afgørelse

Love:

Lov om social bistand - lovbekendtgørelse nr. 829 af 1. oktober 1992 - § 26, stk. 1, nr. 1

Sagsfremstilling:

En kommune indankede en af amsankenævnet truffet afgørelse. Ifølge denne afgørelse skulle den hjælp, som social- og sundhedsforvaltningen i henhold til bistandslovens § 37 havde ydet en 22-årig mand, ikke tilbagebetales.

Det fremgik af sagen, at ansøgeren i april 1978 henvendte sig til social- og sundhedsforvaltningen for at søge hjælp efter bistandslovens § 37 til underhold og husleje. Han oplyste, at han var ophørt med sit studium og nu var arbejdssøgende. Han oplyste videre, at han var i besiddelse af en formue i form af obligationer med pålydende værdi 62.000 kr., som skønsmæssigt ville kunne indløses med ca. 38.000 kr. Beløbet skulle bruges til senere etablering og uddannelse. Det oplystes samtidig, at ansøgeren havde en studiegæld i form af statsgaranteret banklån på ca. 35.000 kr.

Han fik afslag på hjælp efter bistandsloven under henvisning til formuens størrelse og blev orienteret om, at social- og sundhedsforvaltningen højst kunne bortse fra en formue på 25.000 kr. og kun, såfremt denne var formålsbestemt, jf. bistandslovens § 39. I den konkrete sag ville man acceptere ansøgerens begrundelser for at formålsbestemme en formue på 25.000 kr. til senere uddannelse og forbedring af boligforhold.

Ved samme lejlighed gav ansøgeren udtryk for, at han under alle omstændigheder ønskede at anvende sin formue til afvikling af studielånet, hvorefter han ville søge hjælp påny. Ifølge kommunens journal var ansøgeren ved denne lejlighed oplyst om, at eventuel bistandshjælp i så fald ville blive ydet med tilbagebetalingspligt.

Kort tid efter henvendte ansøgeren sig påny og oplyste, at han havde benyttet sin formue til indfrielse af studiegæld på 35.106 kr. Ansøgeren havde ved den fornyede henvendelse en restformue på ca. 3.000 kr., som forvaltningen så bort fra i medfør af bistandslovens § 39. Ansøgeren fik herefter bevilget hjælp efter bistandslovens § 37 med tilbagebetalingspligt i henhold til lovens § 26, stk. 1, nr. 1. Tilbagebetalingskravet omfattede dog kun hjælp for en periode af 6 måneder, idet forvaltningen fortsat ville have bortset fra

en formue på 25.000 kr., således at resten af den oprindelige formue, det vil sige 13.000 kr., kunne have dækket pågældendes leveomkostninger i ca. et halvt år.

Amtsankenævnet ændrede kommunens afgørelse, således at den ydede hjælp ikke skulle tilbagebetales. Nævnet lagde vægt på, at den omstændighed, at ansøgeren havde anvendt sin formue til indbetaling af en tilsvarende gældspost, vanskeligt kunne betragtes som uforsvarlig økonomi. Nævnet lagde endvidere vægt på, at studielån med statsgaranti forfalder til betaling, dersom et studium afbrydes.

Kommunen havde i sin anke gjort gældende, at indfrielse af studiegælden i det konkrete tilfælde var udtryk for uforsvarlig økonomi, idet ansøgeren ved indfrielsen - vel vidende, at denne ville betyde en øjeblikkelig mangel på økonomiske midler til hans underhold - bragte sig i en økonomisk trangssituation. Kommunen havde videre anført, at intet pegede i retning af, at ansøgeren var nødt til at indfri hele gælden, idet det er normal praksis, at man, selvom studiegæld er forfalden til betaling, aftaler en afdragsordning med banken over 8-10 år.

Det blev senere oplyst, at ansøgeren havde påbegyndt en anden uddannelse og nu modtog støtte fra Statens Uddannelsesstøtte.

Ankestyrelsen havde til brug for sagen indhentet oplysninger fra Statens Uddannelsesstøtte, hvoraf fremgik, at der kun ved misligholdelse stilles krav om øjeblikkelig indfrielse af lånene. Såfremt et studium afbrydes, følger det af den almindelige studielånsaftale, at pågældende støttemodtager skal rette henvendelse til banken for at aftale den nærmere afvikling af gælden. Den aftale, der indgås mellem banken og støttemodtageren, skal indsendes til Statens Uddannelsesstøtte til godkendelse, idet statsgarantien ophører senest 10 år efter uddannelsens afslutning eller afbrydelse.

Statens Uddannelsesstøtte havde videre oplyst, at det ikke var nødvendigt at betale statsgaranterede banklån fra en afbrudt uddannelse tilbage for at få støtte til en ny uddannelse.

Afgørelse:

Ankestyrelsen henviste i sin afgørelse til bistandslovens § 26, stk. 1, nr. 1, hvorefter det sociale udvalg kan træffe beslutning om tilbagebetaling, når der må ydes en person hjælp på grund af pågældendes uforsvarlige økonomi, ubegrundede opgivelse af arbejde eller nægtelse af at påtage sig anvist arbejde.

Ankestyrelsen fandt, at ansøgeren ved at anvende den væsentligste del af sin obligationsbeholdning til at indfri sin studiegæld i en situation, der ikke gjorde en øjeblikkelig indfrielse nødvendig, havde handlet på en måde, der i forholdet til social- og sundhedsforvaltningen måtte sidestilles med uforsvarlig økonomi, idet han derved havde frataget sig muligheden for at klare sig selv i økonomisk henseende.

Ankestyrelsen tiltrådte således social- og sundhedsforvaltningens afgørelse om, at den hjælp, som ansøgeren havde modtaget siden april 1978, var tilbagebetalingspligtig i henhold til bistandslovens § 26, stk. 1, nr. 1